

Drachten, 29 september 2025

Geachte burgemeester, wethouder, raadslid,

Een hoogtepunt in het jaar waar velen naar uitkijken, is het vieren van sinterklaas en de feestelijke intocht. Helaas bereiken ons steeds vaker berichten van sinterklaasgezelschappen dat hen een vergunning of subsidie is geweigerd voor een sinterklaasintocht, louter vanwege de aanwezigheid van Zwarte Pieten. Ook ontvangen wij klachten over het opschroeven van eisen en ontmoedigen van vergunningsaanvragen, alsmede over politieke partijen die bepaalde uitvoeringen van de traditie willen verbieden. Deze inperking van de uitingsvrijheid en het recht op demonstratie gaat hier en daar zo ver dat bestuurders druk uitoefenen op comités om de intocht aan te passen, soms zelfs ondersteund door intimiderende bezoeken van de politie. Ook wordt bij de vergunningsaanvraag naar het uiterlijk van de Pieten gevraagd om dit vervolgens door te geven aan KOZP. Met deze volstrekt overbodige communicatie veroorzaken gemeenten onveilige situaties voor feestvierders en kinderen.

Al deze signalen baren ons als vertegenwoordiger grote zorgen. Iedereen heeft het recht een volkstraditie naar eigen wens te vieren en aan de volgende generatie door te geven. Een gemeentebestuur en gemeenteraad hebben hierin geen enkele bevoegdheid of verantwoordelijkheid. Dit is vastgelegd in talloze verdragen en uitspraken: Europees Verdrag Rechten van de Mens, Unesco-verdrag, uitspraken Raad van State – zie ook 1) en 2) – en verder natuurlijk in de vrijheid van meningsuiting en demonstratie.

Het onder druk zetten van burgers om bepaalde uitingen weg te laten en het maken van onderscheid bij het toekennen van een vergunning of subsidie op basis hiervan, is discriminatoir en in strijd met de genoemde verdragen, uitspraken en wetten.

Uiteraard begrijpen wij uw zorg omtrent de veiligheid bij publieke evenementen in uw gemeente. De intocht is een magisch moment voor jonge kinderen en hun (groot)ouders en hoort een groot feest te zijn. Een feest voor de inwoners van uw gemeente. Een verstoring door demonstraties van activisten die onterechte beschuldigingen uiten, wordt als zeer intimiderend en bedreigend ervaren. Dat leidt dan weer tot reacties. Wij wijzen u erop dat een gemeente verplicht is dergelijke onveilige situaties met kinderen te voorkomen volgens het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind.

Ook wij willen escalatie voorkomen en een einde maken aan onveilige situaties. Daarom verzoeken wij u de volgende maatregelen te nemen:

Geen demonstraties toestaan bij intochten

De Grondwet en de Wet openbare manifestaties voorzien in maatregelen om de publieke veiligheid te waarborgen. Gemeenten maken hiervan veelvuldig gebruik. Door niet langer demonstraties toe te staan tijdens het kinderfeest, voldoet u aan uw zorgplicht en voorkomt u problemen. Tegendemonstraties zullen daarmee ook uitblijven.

Geen voorwaarden verbinden aan vergunning en subsidie

Een vergunning voor een evenement en subsidie voor een sinterklaasintocht horen er voor iedereen te zijn, niet gebonden aan een door het gemeentebestuur gewenste uitvoeringsvorm. Waarborg voor uw burgers de rechten van uitingsvrijheid en het vieren en doorgeven van traditie. Die rechten worden nu vaak genegeerd.

Neemt u gerust contact met ons op voor meer informatie of overleg.

Later we er als vanouds weer een feest voor iedereen van maken.

Met vriendelijke groet,

R. Kirkenier, voorzitter

B. Pronk, penningmeester

Stichting Sint en Pietengilde

al 10 jaar hoeders van het cultureel erfgoed sinterklaasfeest

info@sintenpietengilde.nl

Voetnoten:

1) Burgemeester mag bij vergunning voor sinterklaasintocht geen oordeel vellen over Zwarte Piet, zie ook

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RVS:2014:4117>

2) Het constitutionele uitgangspunt dat de overheid niet dwingend en uitputtend dient voor te schrijven hoe een bepaalde uiting van volkscultuur er uit moet zien, wordt in belangrijke mate nader geconcretiseerd en uitgewerkt in de nationale en internationale grondrechten die in de Nederlandse rechtsorde zijn verankerd. Het gaat dan in het bijzonder om de vrijheid van expressie in artikel 10 EVRM en de vrijheid tot het uiten van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Grondwet.